

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 43

IM . SIMONY KOSSAK W BIAŁYMSTOKU

I) OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:

1. WIEDZA

- a) konkretne wiadomości z kształcenia literackiego, kulturowego oraz nauki o języku i ortografii.

2. UMIEJĘTNOŚCI

a) pisanie

- redagowanie różnych form wypowiedzi pisemnych (charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym, list prywatny i oficjalny, kartka z pozdrowieniami lub życzeniami, instrukcja, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, opis obrazu, opis postaci, opis krajobrazu, opis przeżyć wewnętrznych, recenzja, rozprawka, sprawozdanie, przepis, notatka, wypowiedź kilkudzaniowa, zaproszenie, ogłoszenie , kartka z pamiętnika, kartka z dziennika, artykuł prasowy, dedykacja, dialog, podanie, przemówienie),
- zadania domowe,
- pisemne prace klasowe,
- dyktanda ortograficzne,
- ćwiczenia gramatyczne, ortograficzne i inne,
- dbałość o czytelne i estetyczne pismo,
- dbałość o poprawność stylistyczną, rzeczową, gramatyczną i ortograficzną.

b) czytanie

- głośne i wyraźne z uwzględnieniem kultury żywego słowa,
- ciche ze zrozumieniem różnych gatunkowo tekstów,
- umiejętność wyszukiwania w tekście niezbędnych informacji,
- umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania związane z przeczytanym tekstem.

c) rozumowanie

- umiejętność interpretacji i analizy utworów literackich,
- zdolność wyrażania sądów i opinii wraz z ich uzasadnieniem,
- umiejętność przedstawienia przyczyn oraz skutków wydarzeń i zjawisk

d) korzystanie z informacji,

- umiejętność wyszukiwania informacji z różnych źródeł (słowniki, encyklopedie, czasopisma, Internet).

e) stosunek do przedmiotu

- aktywność na zajęciach ,
- udział w konkursach, olimpiadach, przeglądach,
- wykonanie dodatkowych prac (referaty, prace projektowe, gazetki, foldery, plakaty, prezentacje multimedialne),
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego (systematyczność, poprawność zapisu, odrabianie zadań domowych, ogólna estetyka).

II) SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH:

- a) pisemne prace kontrolne (prace klasowe i sprawdziany) sprawdzające stopień opanowania poszczególnych umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- b) testy kompetencji,

Prace klasowe, sprawdziany, testy kompetencji są obowiązkowe. Nauczyciel zapowiada je tydzień wcześniej, poprzedza powtórzeniem i utrwaleniem wiadomości. Jeżeli uczeń był nieobecny, zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni od przyścia do szkoły. Jeśli uczeń nie przystępuje do pracy pisemnej w uzgodnionym terminie, otrzymuje z tej pracy ocenę niedostateczną. Prac kontrolnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii. Można się z nimi zapoznać podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem lub w trakcie zebrań.

- c) czytanie (głośne, ciche ze zrozumieniem),
- d) kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub podanego materiału,
- e) wypowiedzi ustne,

Uczeń ma obowiązek być przygotowany z trzech ostatnich lekcji. Kartkówka lub wypowiedź ustna, obejmująca ten materiał, nie musi być zapowiadana.

- f) dyktanda ortograficzne,
- g) dłuższe wypowiedzi pisemne,
- h) pisemne ćwiczenia wykonane w zeszycie ćwiczeń,
- i) wypowiedzi pisemne zadane w trakcie lekcji,
- j) recytacje poezji i fragmentów prozy, inscenizacje,
- k) udział i znaczące sukcesy w konkursach pozaszkolnych,
- l) zadania domowe,
- m) zadania dodatkowe,
- n) kontrola zeszytu przedmiotowego.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia nauczycielowi przed lekcją 2 nieprzygotowań w semestrze. Są one zapisywane w dzienniku (np). Każde następne odnotowane jest minusem (–). Trzeci minus to ocena niedostateczna. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej, brak uzupełnionej karty pracy, brak zeszytu, brak ćwiczeń, brak lektury.

III) KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO:

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował w pełnym zakresie umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i wykonuje ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

Ocena dobra

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela również trudne,

- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje poprawnie prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- stara się wykonywać obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej kontroli i zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,

- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

IV) SKALA OCEN

6 – celujący

5 – bardzo dobry

4 – dobry

3 – dostateczny

2 – dopuszczający

1 – niedostateczny

- Dopuszcza się stosowanie znaków „+” , „-” przy ocenach częściowych.
- Aktywność ucznia jest oceniana w systemie (+); (-) i przeliczana na oceny szkolne: 3 znaki „+” (ocena bardzo dobra), 3 znaki „-” (ocena niedostateczna).
- Prace pisemne oceniane są według skali:

100% - 95%	celujący
94% - 85 %	bardzo dobry
84% - 75%	dobry
74% - 50%	dostateczny
49% - 30%	dopuszczający
29% - 0%	niedostateczny

V) ZASADY POPRAWIANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN:

- Uczeń, który otrzyma z zapowiedzianej pracy kontrolnej (waga 3) – z wyjątkiem sprawdzianów diagnozujących – ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, może ją poprawić w ciągu dwóch tygodni od daty sprawdzenia i omówienia pracy. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Ocena otrzymana z poprawy sprawdzianu wpisana jest do dziennika.
- Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie podlegają poprawie.

VI) USTALENIE OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ:

→ Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- pisemne prace kontrolne (prace klasowe i sprawdziany), testy kompetencji – **waga 3**,
- kartkówki, odpowiedzi, dłuższe wypowiedzi pisemne, dyktanda ortograficzne, długoterminowe prace projektowe – **waga 2**,
- osiągnięcia i sukcesy w konkursach pozaszkolnych – **waga 2**,
- czytanie, wypowiedzi ustne, ćwiczenia pisemne w zeszycie ćwiczeń, recytacje poezji i fragmentów prozy, inscenizacje, prace domowe, zaangażowanie i aktywność podczas lekcji, prace dodatkowe, udział w konkursach – **waga 1**.

→ Na ocenę śródroczną uczeń pracuje systematycznie, nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.

→ Średnia ważona jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

→ Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen z I i II półrocza – zaokrąglona do liczby całkowitej.

PSO z języka polskiego opracowały:

Aneta Polak – Karpowicz

Małgorzata Sakowicz